

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 17- 4 - 2021

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών εννοιών:

- α. Κεντρική Επιτροπή υπέρ των Κρητών
- β. Πτώχευση 1893
- γ. Υπουργείο Περιθάψεως

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να σημειώσετε δίπλα στα γράμματα τις χρονολογίες που αντιστοιχούν στα παρακάτω ιστορικά γεγονότα:

- α. Συνθήκη Κιουτσούκ-Καϊναρτζή
- β. Ίδρυση Εθνικής Τράπεζας
- γ. Κίνημα στο Γουδί
- δ. Ίδρυση Λαϊκού κόμματος
- ε. Συνθήκη Σεβρών

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Ποιες ήταν τα αίτια που οδήγησαν το Βενιζέλο στη συγκρότηση ξεχωριστής κυβέρνησης στη Θεσσαλονίκη;

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β2

Ποιες ήταν οι επιπτώσεις από την άφιξη των μικρασιατών προσφύγων στην Ελλάδα τον 20^ο αιώνα:

- α) στην εθνολογική σύσταση του πληθυσμού της χώρας; (μονάδες 8)
- β) στον τομέα του πολιτισμού; (μονάδες 7)

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Γ1

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και τα παρακάτω κείμενα να αναφερθείτε στις διαφορές Δηλιγιάννη-Τρικούπη όσον αφορά την πολιτική τους.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Στην ουσία, ο Τρικούπης εκπροσωπούσε τον εξευρωπαϊσμό της πολιτικής ζωής, ενώ ο Δηλιγιάννης την παραδοσιακή λειτουργία της. Ο Τρικούπης πίστευε ότι το κράτος χρειαζόταν πολιτική και οικονομική ανόρθωση, πριν γίνει λόγος για εμπλοκή σε αλυτρωτικές περιπέτειες. Γι' αυτό και επεδίωξε να καταστήσει τη χώρα διεθνώς αξιόπιστη, να ενθαρρύνει την έναρξη της εκβιομηχάνισης, να βελτιώσει τις επικοινωνίες με την κατασκευή σιδηροδρόμων και την διάνοιξη του Ισθμού της Κορίνθου, και να εκσυγχρονίσει το στρατό και το ναυτικό. Ωστόσο, ένα τέτοιο πρόγραμμα ήταν δαπανηρό και συνεπαγόταν αυξημένη φορολογία. Αυτό πρόσφερε εύκολο στόχο στο δημοφιλή και δημαγωγό Δηλιγιάννη, ο οποίος δεν είχε πρόβλημα να δηλώνει ότι ήταν αντίθετος προς οτιδήποτε υποστήριζε ο Τρικούπης. Η επιδεικτική λαϊκιστική ρητορεία του Δηλιγιάννη και η φλογερή προάσπιση μιας «Μεγαλύτερης Ελλάδας», χωρίς αμφιβολία εξέφραζε πιο πιστά τους ενθουσιασμούς και τους μύχιους πόθους του απλού πολίτη από τα αυστηρά μεταρρυθμιστικά προγράμματα του Τρικούπη. Οι παράτολμες όμως πολιτικές επιλογές του Δηλιγιάννη, στις περιόδους που ήταν στην εξουσία, δεν μπορούσαν παρά να θέσουν σε δοκιμασία την ήδη εξασθενημένη οικονομία, όπως συνέβη με τη θνησιγενή κινητοποίηση στη διάρκεια της βουλγαρικής κρίσης του 1885, η οποία κατέληξε στον αποκλεισμό της Ελλάδας από τις Μεγάλες Δυνάμεις. Επιπλέον, η φιλοπολεμική του πολιτική έμελλε να καταλήξει σε ήττα το 1897, στη διάρκεια του καταστροφικού πολέμου των τριάντα ημερών με την Τουρκία.

R. Clogg, Συνοπτική Ιστορία της Ελλάδας 1770-1990, εκδ. Ιστορητής, Αθήνα 1995, σσ. 71-72

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Οι φόροι που είχε αναγκασθεί να επιβάλει ο Τρικούπης, καθώς και τα δάνεια που είχε συνάψει για να φέρει σε πέρας το μεγαλόπνοο έργο του, είχαν προκαλέσει τη δυσφορία ενός μεγάλου μέρους του λαού. Τη δυσφορία αυτή τη καλλιέργησε με δημαγωγικό τρόπο η αντιπολίτευση που του κόλλησε και το επίθετο «φορομπήχτης». Έτσι ο αρχηγός της Θεόδωρος Δηλιγιάννης, ανταποκρινόμενος στις επιθυμίες του λαού και υποσχόμενος να κυβερνήσει χωρίς την επιβολή νέων φόρων και χωρίς τη σύναψη νέων δανείων, κατορθώνει να τον ανατρέψει στις 7 Απριλίου 1885.

Απ. Βακαλόπουλου, Νέα Ελληνική Ιστορία 1204-1985, εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1991, σ. 310

ΘΕΜΑ Δ1

Αφού μελετήσετε το παράθεμα που ακολουθεί και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να περιγράψετε την οικονομική κατάσταση που επικρατούσε στην Ελλάδα κατά την περίοδο του μεσοπολέμου (1919-1939).

Μονάδες: 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Οι αλληπάλληλες κρίσεις του διεθνούς συστήματος κατά τα έτη 1920-1922, 1924, 1927, 1929 επέδρασαν πάνω στην ελληνική οικονομία κατά τρόπο διαρκή και σωρευτικό. Η στροφή της Ελλάδας προς την οικονομική αυτάρκεια και την εθνικο-οικονομική ολοκλήρωση θα κινδύνευε να καταλήξει σε ένα στείρο συντηρητικό απομονωτισμό και στο τέλμα της παραδοσιακής στασιμότητας, αν δεν είχαν ήδη

διασφαλιστεί από πριν ορισμένες βασικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη, όπως η συσπείρωση του συνόλου των Ελλήνων μέσα στα πλαίσια του αυτού κράτους, η αγροτική μεταρρύθμιση και τα πρώτα βήματα για μια σύγχρονη εκβιομηχάνιση.

[...] παρόλο ότι η Ελλάδα «των πέντε θαλασσών και των δύο ηπείρων» κατέρρευσε το 1922, εντούτοις η ελλαδική οικονομία αποκόμισε από την κατάρρευση αυτή ορισμένα συγκεκριμένα θετικά οφέλη:

α) Ένα μεγάλο μέρος των προσφύγων εμφανίστηκε σαν μια αξιόλογη και ειδικευμένη φθινή εργατική δύναμη, πράγμα που αποτέλεσε ένα επιπλέον κίνητρο για τη δημιουργία νέων παραγωγικών μονάδων.

β) Η παρουσία των προσφύγων στην Ελλάδα επέφερε επίσης μιαν αξιόλογη διεύρυνση της εσωτερικής αγοράς.

γ) Η άφιξη των προσφύγων στην Ελλάδα έγινε η αιτία για να επιταχυνθεί και επεκταθεί η διαδικασία διανομής των μεγάλων αγροκτημάτων (τσιφλικιών) στους καλλιεργητές. Η αγροτική μεταρρύθμιση επέφερε με τη σειρά της, αν όχι την αύξηση του συνολικού αγροτικού εισοδήματος, πάντως την ανακατανομή του, προς όφελος των άμεσων καλλιεργητών. Αυτό είχε σαν συνέπεια να αυξηθεί η ζήτηση για είδη πρώτης ανάγκης, δηλαδή να αυξηθεί η ζήτηση για προϊόντα που η ελληνική βιομηχανία ήταν ικανή να παραγάγει.

Γενική συνέπεια από την εγκατάσταση των προσφύγων και τη διανομή των μεγάλων αγροκτημάτων στους άμεσους καλλιεργητές ήταν μια άνευ προηγουμένου κινητοποίηση των εγχώριων πόρων για την εκβιομηχάνιση με βάση των εγχώρια αγορά.

Η «επιχείρηση» αυτή στο σύνολό της ήταν τόσο σημαντική ώστε και ξένα ακόμη κεφάλαια, αγγλικά και αμερικανικά, επενδύθηκαν στην Ελλάδα με σκοπό την αξιοποίηση αυτής της μοναδικής συγκυρίας. Στο μέτρο που η διεθνής οικονομία συνέχιζε να παραπαίει, κατά τα έτη 1922-29, η ανάπτυξη των παραγωγικών δομών στην Ελλάδα προσανατολίσθηκε προς την κατεύθυνση της υποκαταστάσεως σε προϊόντα, που ως τότε εισάγονταν από το εξωτερικό.

[...] Στην πορεία προς την σχετική οικονομική αυτάρκεια, κύρια επιδίωξη της πολιτικής εξουσίας δεν ήταν πλέον αποκλειστικά η φροντίδα για την ένταξη στη διεθνή αγορά, αλλά επίσης η διαμόρφωση μιας εγχώριας αγοράς. Αυτό επιδιώχθηκε όχι μόνο με δασμολογική προστασία, αλλά και με μέσα νομισματικής πολιτικής, με την αναδιοργάνωση επί νέων βάσεων του πιστοδοτικού συστήματος, με επιπρόσθετες ενθαρρύνσεις για την ανάπτυξη των εγχώριων παραγωγικών δομών. Η οικονομική ανάπτυξη που σημειώθηκε στην Ελλάδα του μεσοπολέμου ήταν οπωσδήποτε μια ανάπτυξη της αστικής κοινωνίας.

[Ι.Ε.Ε., τομ. Ι.Ε', σελ.327-328]